

Sjöfartsverkets författningssamling

SJÖFS 2005:4

SFH 6.5

**Sjöfartsverkets föreskrifter om ändring i
Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2004:16)
om vissa säkerhets- och miljökrav på
fritidsbåtar m.m. (omtryck)**

Innehållsförteckning

1 kap. Inledande bestämmelser och definitioner.....	5
Tillämpningsområde	5
Ansvar för produkter som varit undantagna eller fallit utanför tillämpningsområdet men senare släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk.....	7
Utrustning som omfattas av lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar	8
Definitioner.....	8
2 kap. Krav för att produkter skall få släppas ut på marknaden, konstruktionskategorier och kontrollförfaranden.....	10
Konstruktion och tillverkning	10
Avgasutsläpp	13
Buller	13
Produkter som visas vid handelsmässor och liknande	14
3 kap. CE-märkning och dokumentation	14
4 kap. Väsentliga säkerhetskrav rörande konstruktion och tillverkning	17
Allmänna krav	17
Integritet, skrovstyrka och övriga konstruktionskrav	18
Manöveregenskaper.....	20
Motor och motorrum.....	20
Vattenskotrars funktion utan förare	21
Bränslesystem	21
Elektriska system	22
Styrsystem	22
Gasanläggningar	22
Brandskydd.....	23
Navigationsljus	24
Förebyggande av utsläpp och installationer som underlättar transporten av avfall till land	24
5 kap. Väsentliga krav rörande avgasutsläpp	24
Märkning av motorer	24
Gränsvärden för avgasutsläpp.....	25
Hållbarhet	26
Ägarens instruktionsbok	26
6 kap. Väsentliga krav rörande buller	26
Gränsvärden för buller	26
Ägarens instruktionsbok	27
7 kap. Bestämmelser om avgifter och anmälda organ.....	27
Avgifter.....	27
Kostnader.....	28
Anmälda organ	28

Bilaga 1	31
Kontrollförfarande A – intern tillverkningskontroll (modul A)	31
Bilaga 2	33
Kontrollförfarande Aa – intern tillverkningskontroll med provningar (modul Aa, alternativ 1)	33
A. Konstruktion och tillverkning	33
B. Buller	33
Bilaga 3	35
Kontrollförfarande B – EG-typkontroll (modul B)	35
Bilaga 4	37
Kontrollförfarande C – överensstämmelse med typen (modul C)	37
Bilaga 5	39
Kontrollförfarande D – kvalitetssäkring av tillverkning (modul D) ...	39
Bilaga 6	43
Kontrollförfarande E – kvalitetssäkring av produkter (modul E)	43
Bilaga 7	47
Kontrollförfarande F – produktverifiering (modul F)	47
Bilaga 8	49
Kontrollförfarande G – verifiering av enstaka objekt (modul G)	49
Bilaga 9	51
Kontrollförfarande H – fullständig kvalitetssäkring (modul H)	51
Bilaga 10	55
Kontrollförfarande efterkontroll	55
Bilaga 11	57
Teknisk dokumentation	57
Bilaga 12	59
Bedömning av produktöverensstämmelse i samband med buller och avgasutsläpp	59

Sjöfartsverkets författningssamling

Sjöfartsverkets föreskrifter om ändring i Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2004:16) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar m.m. (omtryck);

SJÖFS 2005:4

Utkom från trycket
den 13 april 2005
Omtryck

beslutade den 17 mars 2005.

Sjöfartsverket föreskriver med stöd av 3 och 3 a §§ förordningen (1996:53) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar i fråga om Sjöfartsverkets föreskrifter (SJÖFS 2004:16) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar m.m.

dels att i 3 kap. 6 § 9 ordet ”gemenskapsdirektiv” skall bytas ut mot ”EG-direktiv”,

dels att 1 kap. 5 § 2, 2 kap. 8 §, punkt 1 och 2 i bilaga 1, punkt 2 och 9 i bilaga 3, punkt 1 och 3 i bilaga 4, punkt 1 i bilaga 5, punkt 1 i bilaga 6, punkt 1 och 2 i bilaga 7, punkt 1 i bilaga 8 och punkt 1 i bilaga 9 skall ha följande lydelse och

dels att det i föreskrifterna skall införas en ny paragraf, 1 kap. 6 a §, samt närmast före den nya 1 kap. 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Föreskrifterna kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då dessa föreskrifter träder i kraft.

**SFH
6.5**

1 kap. Inledande bestämmelser och definitioner

Tillämpningsområde

Konstruktion och tillverkning

1 § Föreskrifterna om konstruktion och tillverkning gäller för

1. fritidsbåtar och vattenskotrar som omfattas av lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar, och
2. delvis färdigställda fritidsbåtar.

Föreskrifterna gäller också för sådan utrustning som anges nedan, både separat och när den är avsedd att installeras på någon av produkterna som nämns i första stycket:

1. gnistskyddad utrustning för inombordsmotorer och inombordsmotorer med drev,
2. skydd mot att utombordsmotorer kan startas med en växel ilagd,
3. rattar, styrmekanismer och styrkabelsatser,
4. bränsletankar som är avsedda för fast installation och bränsleslangar, och

SJÖFS 2005:4

1 kap.

5. prefabricerade luckor och fönster.

2 § Föreskrifterna om konstruktion och tillverkning gäller inte för

1. båtar avsedda endast för hastighetstävling, inbegripet roddtävling-båtar och övningsroddbåtar om tillverkaren har märkt produkten med denna information,
2. kanoter och kajaker, gondoler och vattencyklar,
3. vindsurfingbrädor,
4. surfingbrädor, inklusive motordrivna surfingbrädor,
5. veteranbåtar i original och individuellt byggda kopior av veteranbåtar konstruerade före 1950 byggda huvudsakligen av originalmaterial om tillverkaren har märkt produkten med denna information,
6. experimentbåtar,
7. båtar byggda för eget bruk,
8. båtar som är särskilt avsedda för att ha besättning och befordra passagerare kommersiellt, särskilt sådana som avses i rådets direktiv 82/714/EEG av den 4 oktober 1982 om tekniska föreskrifter för fartyg i inlandssjöfart¹, oavsett antal passagerare,
9. undervattensbåtar,
10. svävare,
11. bärplansbåtar, och
12. ångbåtar som eldas med kol, koks, ved, olja eller gas.

Undantagen i punkt 1, 6 och 8 gäller endast så länge produkten används för det i punkten angivna syftet. Undantaget i punkt 7 upphör att gälla om båten släpps ut på marknaden inom fem år från att den togs i bruk.

Avgasutsläpp

3 § Föreskrifterna om avgasutsläpp gäller för

1. de framdrivningsmotorer som är installerade eller särskilt avsedda att installeras på eller i fritidsbåtar eller vattenskotrar, och
2. de framdrivningsmotorer som är installerade på eller i dessa farkoster när de genomgår omfattande motorförändringar.

4 § Föreskrifterna om avgasutsläpp gäller inte för

1. framdrivningsmotorer som är installerade eller särskilt avsedda att installeras på eller i
 - a. båtar avsedda endast för tävlingsbruk om tillverkaren har märkt produkten med denna information,
 - b. experimentbåtar,
 - c. båtar som är särskilt avsedda för att ha besättning och befordra passagerare kommersiellt, särskilt sådana som avses i direktiv 82/714/EEG, oavsett antal passagerare,
 - d. undervattensbåtar,

¹ EGT L 301, 28.10.1982, s. 1, Celex 31982L0714.

- e. svävare, och
- f. bärplansbåtar,
- 2. originalexemplar och individuellt byggda kopior av gamla framdrivningsmotorer som är konstruerade före 1950, som inte serietillverkas och som är installerade i sådana båtar som avses i 2 § första stycket 5 och 7,
- 3. framdrivningsmotorer byggda för eget bruk.

Undantagen i punkt 1 a, 1 b och 1 c gäller endast så länge produkten används för det i punkten angivna syftet. Undantaget i punkt 3 upphör att gälla om produkten släpps ut på marknaden inom fem år från att den togs i bruk.

Buller

5 § Föreskrifterna om buller gäller för

- 1. fritidsbåtar som drivs av en inombordsmotor eller en motor med inu-drev utan inbyggt avgassystem,
- 2. fritidsbåtar som drivs av en inombordsmotor eller en motor med inu-drev utan inbyggt avgassystem och som genomgår omfattande ombyggnad och därefter släpps ut på marknaden inom fem år efter ombyggnaden,
- 3. vattenskotrar, och
- 4. utombordsmotorer och motorer med inu-drev med inbyggt avgassystem avsedda att installeras på eller i fritidsbåtar.

6 § Föreskrifterna om buller gäller inte för

- 1. båtar avsedda endast för tävlingsbruk om tillverkaren har märkt produkten med denna information,
- 2. experimentbåtar,
- 3. båtar som är särskilt avsedda för att ha besättning och befordra passagerare kommersiellt, särskilt sådana som avses i direktiv 82/714/EEG, oavsett antal passagerare,
- 4. undervattensbåtar,
- 5. svävare,
- 6. bärplansbåtar, och
- 7. båtar byggda för eget bruk.

Undantagen i punkt 1, 2 och 3 gäller endast så länge produkten används för det i punkten angivna syftet. Undantaget i punkt 7 upphör att gälla om produkten släpps ut på marknaden inom fem år från att den togs i bruk.

Ansvar för produkter som varit undantagna eller fallit utanför tillämpningsområdet men senare släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk

6 a § Den som släpper ut på marknaden och/eller tar i bruk en produkt som varit undantagen enligt 2, 4 eller 6 § ansvarar för att produkten uppfyller tillämpliga krav, när undantaget inte längre gäller.

Den som släpper ut på marknaden och/eller tar i bruk en produkt som tidigare inte omfattats av lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar ansvarar för att produkten uppfyller tillämpliga krav, när den faller in under lagens tillämpningsområde.

Utrustning som omfattas av lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar

7 § Lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar omfattar sådan utrustning som avses i 1 §.

Definitioner

8 § I dessa föreskrifter används följande beteckningar med den betydelse som anges nedan.

Beteckning	Betydelse
<i>Anmält organ</i>	Ett organ som anmälts för uppgiften enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll eller motsvarande bestämmelser i något annat land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Med anmälda organ jämställs organ i tredje land med vilket EG träffat avtal om ömsesidigt erkännande avseende bedömning av överensstämmelse, om organet har anmälts för uppgiften enligt reglerna i avtalet.
<i>Certifierad referensbåt</i>	En viss kombination av skrov/inombordsmotor eller motor med inu-drev utan inbyggt avgassystem som, vid mätning i enlighet med 6 kap. 1 §, har visat sig uppfylla bullernivåkraven och för vilken alla grundläggande konstruktionsparametrar och ljudnivåmätningar sedan tagits med i den offentliggjorda förteckningen över certifierade referensbåtar.
<i>Delvis färdigställd fritidsbåt</i>	En fritidsbåt som minst består av ett skrov eller ett skrov och en eller flera komponenter.
<i>Framdrivningsmotor</i>	Alla förbränningsmotorer med gnist- eller kompressionständning inbegripet tvåtakts eller fyrtakts inombordsmotorer, motorer med inu-drev med eller utan inbyggt avgassystem och utombordsmotorer.
<i>Framdrivningssätt</i>	Den mekaniska metod genom vilken en båt drivs, i synnerhet mekaniska drivsystem baserade på propellrar eller vattenjet.
<i>Fritidsbåt</i>	Detsamma som i lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar, mätt enligt den harmoniserade standarden SS-EN ISO 8666 ² .

² SS-EN ISO 8666, Båtar – Huvuddata.

Beteckning	Betydelse
<i>Harmoniserad standard</i>	En icke bindande teknisk specifikation som har upprättats och offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning efter en gemensam överenskommelse mellan standardiseringsorgan som har erkänts av medlemsländerna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).
<i>Importör</i>	Den fysiska eller juridiska person som släpper ut på marknaden och/eller tar i bruk en produkt som omfattas av dessa föreskrifter efter import från ett land utanför EES-området
<i>Motorfamilj</i>	Tillverkarens gruppering av motorer som genom sin konstruktion förväntas ha likartade egenskaper vad gäller avgasutsläpp.
<i>Motorns normala livslängd</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. För inombordsmotorer eller inombordsmotorer med inu-drev med eller utan inbyggt avgassystem: 480 driftstimmar eller 10 år, beroende på vilket som inträffar först, 2. för motorer för vattenskotrar: 350 driftstimmar eller 5 år, beroende på vilket som inträffar först, eller 3. för utombordsmotorer: 350 driftstimmar eller 10 år, beroende på vilket som inträffar först.
<i>Omfattande motorförändring</i>	<p>Ändringar i en motor som</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kan leda till att avgaserna från motorn överstiger de gränsvärden som fastställs i 5 kap., med undantag för rutinmässigt byte av motordelar som inte ändrar sammansättningen på motorns avgaser, eller 2. ökar motorns nominella effekt med mer än 15 %.
<i>Omfattande ombyggnad</i>	<p>Sådan ombyggnad av en båt som</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ändrar båtens framdrivningssätt, 2. innebär en omfattande motorförändring, eller 3. ändrar båten i sådan utsträckning att den bedöms vara en ny båt.
<i>Representant</i>	Detsamma som i lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar.
<i>Tillverkare</i>	Detsamma som i lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar.
<i>Vattenskoter</i>	Detsamma som i lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar.

2 kap. Krav för att produkter skall få släppas ut på marknaden, konstruktionskategorier och kontrollförfaranden

Konstruktion och tillverkning

1 § En produkt som omfattas av 1 kap. 1 § skall uppfylla de tillämpliga väsentliga säkerhetskrav som föreskrivs i 4 kap. för att få släppas ut på marknaden.

En produkt som har tillverkats i enlighet med en harmoniserad standard förutsätts uppfylla det väsentliga säkerhetskrav eller den del av ett väsentligt säkerhetskrav som standarden avser att säkerställa.

2 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall hänföras till en konstruktionskategori. Produkterna skall uppfylla de tillämpliga väsentliga säkerhetskrav som föreskrivs i 4 kap. vid de förhållanden som beskrivs i tabellen för den konstruktionskategori de hänförs till.

Konstruktionskategori	Vindstyrka (Beaufort-skalan)	Signifikant våghöjd ($H_{1/3}$, meter)
A – ocean	över 8	över 4
B – utanför öppen kust och utomskärs	upp till och med 8	upp till och med 4
C – kustfarvatten och inomskärs	upp till och med 6	upp till och med 2
D – skyddade farvatten	upp till och med 4	upp till och med 0,3

A – ocean: konstruerad för att utan hjälp utifrån kunna genomföra längre resor under vilka vindstyrkan kan överstiga 8 (Beaufort-skalan) och den signifikanta våghöjden kan vara över 4 meter.

B – utanför öppen kust och utomskärs: konstruerad för att kunna genomföra resor utanför kusten då vindstyrkan kan vara upp till och med 8 (Beaufort-skalan) och den signifikanta våghöjden kan vara upp till och med 4 meter.

C – kustfarvatten och inomskärs: konstruerad för att kunna genomföra resor nära kusten, i stora bukter, flodmynningar, sjöar och floder då vindstyrkan kan vara upp till och med 6 (Beaufort-skalan) och den signifikanta våghöjden kan vara upp till och med 2 meter.

D – skyddade farvatten: konstruerad för att kunna genomföra resor på skyddade kustvatten, i mindre bukter, på mindre sjöar, floder och kanaler då vindstyrkan kan vara upp till och med 4 (Beaufort-skalan) och den signifikanta våghöjden kan vara upp till och med 0,3 meter, med enstaka vågor på högst 0,5 meter t.ex. från passerande fartyg.

3 § Delvis färdigställda fritidsbåtar skall hänföras till en konstruktionskategori enligt 2 §. Delvis färdigställda fritidsbåtar skall uppfylla de tillämpliga väsentliga säkerhetskrav som föreskrivs för fritidsbåtar i 4 kap. vid de förhållanden som beskrivs i tabellen för den konstruktionskategori de hänförs till. De väsentliga säkerhetskraven gäller för delvis färdigställda fritidsbåtar i tillämplig utsträckning beroende på grad av färdigställande.

Kontrollförfaranden

4 § För att bedöma om en produkt som omfattas av 1 kap. 1 § är konstruerad och tillverkad i enlighet med de väsentliga säkerhetskraven skall den kontrolleras enligt tillämpligt kontrollförfarande.

Om inget kontrollförfarande är tillämpligt skall produkten kontrolleras av den som ansvarar för att produkten uppfyller de väsentliga säkerhetskraven när den släpps ut på marknaden och/eller tas i bruk.

Fritidsbåtar och delvis färdigställda fritidsbåtar kontrollerade av tillverkaren eller tillverkarens representant

5 § Tillverkaren eller tillverkarens representant skall tillämpa och uppfylla följande kontrollförfaranden för fritidsbåtar och delvis färdigställda fritidsbåtar i konstruktionskategori A och B:

Längd	Kontrollförfarande
2,5–12 m	Aa, B + C, B + D, B + E, B + F, G eller H
12–24 m	B + C, B + D, B + E, B + F, G eller H

6 § Tillverkaren eller tillverkarens representant skall tillämpa och uppfylla följande kontrollförfaranden för fritidsbåtar och delvis färdigställda fritidsbåtar i konstruktionskategori C:

Längd	Kontrollförfarande	
	Om fritidsbåten <i>uppfyller</i> den/de harmoniserade standarder som omfattas av 4 kap. 7 och 8 §§	Om fritidsbåten <i>inte uppfyller</i> den/de harmoniserade standarder som omfattas av 4 kap. 7 och 8 §§
2,5–12 m	A, Aa, B + C, B + D, B + E, B+F, G eller H	Aa, B + C, B + D, B + E, B + F, G eller H
12–24 m	B + C, B + D, B + E, B + F, G eller H	

SJÖFS 2005:4
2 kap.

7 § Tillverkaren eller tillverkarens representant skall tillämpa och uppfylla följande kontrollförfaranden för fritidsbåtar och delvis färdigställda fritidsbåtar i konstruktionskategori D:

Längd	Kontrollförfarande
2,5–24 m	A, Aa, B + C, B + D, B + E, B + F, G eller H

Fritidsbåtar som kontrolleras efter tillverkningen av annan än tillverkaren eller tillverkarens representant

8 § En importör som släpper ut på marknaden och/eller tar i bruk en fritidsbåt som inte har kontrollerats av tillverkaren eller tillverkarens representant skall tillämpa och uppfylla kontrollförfarandet efterkontroll enligt bilaga 10.

En fysisk eller juridisk person som släpper ut på marknaden och/eller tar i bruk en fritidsbåt skall också tillämpa och uppfylla kontrollförfarandet efterkontroll enligt bilaga 10 om fritidsbåten

1. tidigare har varit undantagen men inte längre omfattas av undantaget, eller
2. tidigare inte har omfattats av lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar men senare faller in under dess tillämpningsområde.

Vattenskotrar kontrollerade av tillverkaren eller tillverkarens representant

9 § Tillverkaren eller tillverkarens representant skall tillämpa och uppfylla följande kontrollförfaranden för vattenskotrar:

	Kontrollförfarande
Vattenskotrar	A, Aa, B + C, B + D, B + E, B + F, G eller H

Utrustning kontrollerad av tillverkaren eller tillverkarens representant

10 § Tillverkaren eller tillverkarens representant skall tillämpa och uppfylla följande kontrollförfaranden för utrustning som avses i 1 kap. 1 §:

	Kontrollförfarande
Utrustning enligt 1 kap. 1 § andra stycket	B + C, B + D, B + F, G eller H

Avgasutsläpp

11 § En produkt som omfattas av 1 kap. 3 § skall uppfylla de tillämpliga väsentliga krav som föreskrivs i 5 kap. för att få släppas ut på marknaden.

En produkt som har tillverkats i enlighet med en harmoniserad standard förutsätts uppfylla det väsentliga krav eller den del av ett väsentligt krav som standarden avser att säkerställa.

12 § För att bedöma om en produkt som omfattas av 1 kap. 3 § uppfyller de tillämpliga väsentliga kraven avseende avgasutsläpp skall tillverkaren, den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring av produkten eller en representant tillämpa och uppfylla följande kontrollförfaranden:

	Kontrollförfarande
Avgasutsläpp produkter enligt 1 kap. 3 §	B + C, B + D, B + E, B + F, G eller H

Buller

13 § En produkt som omfattas av 1 kap. 5 § skall uppfylla de tillämpliga väsentliga krav som föreskrivs i 6 kap. för att få släppas ut på marknaden.

En produkt som har tillverkats i enlighet med en harmoniserad standard förutsätts uppfylla det väsentliga krav eller den del av ett väsentligt krav som standarden avser att säkerställa.

14 § För att bedöma om en produkt som omfattas av 1 kap. 5 § 1 eller 2 uppfyller de tillämpliga väsentliga kraven avseende buller skall tillverkaren, den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring av produkten eller en representant tillämpa och uppfylla följande kontrollförfaranden:

Buller	Kontrollförfarande
produkter enligt 1 kap. 5 § första stycket 1 eller 2	
Om provningar genomförs med hjälp av den harmoniserade standarden SS-EN ISO 14509 ³ för bullermätning	Aa, G eller H
Om froudetalet och metoden för att mäta förhållandet mellan motoreffekt och deplacement används vid bedömningen	A, Aa, G eller H
Om certifierade båtdata, framtagna i enlighet med den harmoniserade standarden SS-EN ISO 14509 för bullermätning, används vid bedömningen	A, Aa, G eller H

³ SS-EN ISO 14509, Båtar – Mätning av luftburet ljud från motordrivna fritidsbåtar.

SJÖFS 2005:4
3 kap.

15 § För att bedöma om en produkt som omfattas av 1 kap. 5 § första stycket 3 eller 4 uppfyller de tillämpliga väsentliga kraven avseende buller skall tillverkaren eller tillverkarens representant tillämpa och uppfylla följande kontrollförfaranden:

	Kontrollförfarande
Buller produkter enligt 1 kap. 5 § första stycket 3 eller 4	Aa, G eller H

Produkter som visas vid handelsmässor och liknande

16 § Produkter som omfattas av dessa föreskrifter får visas vid handelsmässor, utställningar, demonstrationer och liknande tillställningar även om de inte uppfyller tillämpliga krav. Detta gäller under förutsättning att produkten är försedd med en tydlig skylt som anger att produkten inte får säljas eller tas i bruk förrän den uppfyller kraven.

3 kap. CE-märkning och dokumentation

CE-märkning

1 § För fritidsbåtar, vattenskotrar och utrustning som avses i 1 kap. 1 § finns i lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar krav i fråga om CE-märkning. Samma krav skall gälla för utombordsmotorer samt för motorer med inu-drev och inbyggt avgassystem.

2 § Beträffande CE-märkning gäller lagen (1992:1534) om CE-märkning.

CE-märket skall åtföljas av identifikationsnumret för det anmälda organ som har deltagit i kontrollen om produkterna har kontrollerats enligt kontrollförfarande D, E, F, G eller H.

3 § På fritidsbåtar och vattenskotrar skall CE-märkningen placeras på tillverkarskylten. Bestämmelser om tillverkarskyltar finns i 4 kap. 2 §.

På utrustning som anges i 1 kap. 1 § skall CE-märkningen om möjligt placeras på produkten. Om CE-märkningen inte kan placeras på produkten skall den placeras på produktens förpackning. Om produkten inte har någon förpackning skall CE-märkningen placeras på medföljande dokument.

På utombordsmotorer och på motorer med inu-drev och inbyggt avgassystem skall CE-märkningen placeras på den märkning som avses i 5 kap. 1–3 §§.

Skriftlig försäkran om överensstämmelse för fritidsbåtar, vattenskotrar, utrustning och framdrivningsmotorer

4 § Fritidsbåtar, vattenskotrar, sådan utrustning som avses i 1 kap. 1 § och framdrivningsmotorer skall åtföljas av en skriftlig försäkran om överensstämmelse.

5 § För fritidsbåtar, vattenskotrar och framdrivningsmotorer skall försäkran om överensstämmelse infogas i ägarens instruktionsbok.

6 § Den skriftliga försäkran om överensstämmelse skall vara skriven på svenska och innehålla följande uppgifter:

1. namn och adress till tillverkaren eller den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring,
2. namn och adress till en representant som har tagit över ansvaret från den som avses i punkt 1,
3. namn och adress till importören om denne släpper ut produkten på marknaden,
4. en beskrivning av produkten med, i tillämpliga fall, uppgift om märke, typ och serienummer,
5. uppgift om hur de väsentliga säkerhetskraven har uppfyllts, antingen genom hänvisning till de harmoniserade standarder som har använts eller till de specifikationer enligt vilka överensstämmelsen försäkras,
6. hänvisning till det EG-typintyg som har utfärdats av ett anmält organ i de fall provningen har skett enligt kontrollförfarande B + C, B + D, B + E eller B + F,
7. det anmälda organets namn och adress i de fall ett anmält organ har medverkat vid kontrollen av produkten,
8. identiteten på den person som är bemyndigad att underteckna för tillverkaren, den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring eller en representant,
9. i förekommande fall hänvisningar till andra EG-direktiv som har tillämpats, och
10. en försäkran att produkten uppfyller de väsentliga säkerhetskraven.

Skriftlig försäkran om överensstämmelse för vissa motorer

7 § Utöver det som står i 6 § skall en försäkran om överensstämmelse innehålla

1. uppgift om att motorn – under förutsättning att den installeras enligt anvisningarna – kommer att uppfylla de krav för avgasutsläpp som ställs i dessa föreskrifter, och
2. uppgift om att motorn endast får tas i bruk om den fritidsbåt som motorn skall installeras på eller i uppfyller tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

Detta gäller för

1. inombordsmotorer och motorer med inu-drev utan inbyggt avgasystem,

2. motorer som är typgodkända enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 97/68/EG av den 16 december 1997 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gas- och partikelformiga föroreningar från förbränningsmotorer som skall monteras i mobila maskiner som inte är avsedda att användas för transporter på väg⁴ och som överensstämmer med steg II i enlighet med punkt 4.2.3 i bilaga I till det direktivet, och

3. motorer som är typgodkända enligt rådets direktiv 88/77/EEG av den 3 december 1987 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot utsläpp av gasformiga föroreningar från dieselmotorer som används i fordon⁵.

Tilläggsförsäkran för utrustning

8 § Utrustning som avses i 1 kap. 1 § skall åtföljas av en sådan skriftlig försäkran om överensstämmelse som anges i 6 och 7 §§ och en skriftlig försäkran från tillverkaren, tillverkarens representant eller den som släpper ut utrustningen på marknaden med följande innehåll:

1. tillverkarens namn och adress,
2. namn och adress till tillverkarens representant om denne har tagit över tillverkarens ansvar eller namn och adress till den som släpper ut produkten på marknaden,
3. en beskrivning av utrustningen,
4. information om att utrustningen är avsedd att installeras i en fritidsbåt, och
5. en försäkran att produkten uppfyller de väsentliga säkerhetskraven.

Skriftlig försäkran för delvis färdigställda fritidsbåtar

9 § Delvis färdigställda fritidsbåtar skall åtföljas av en skriftlig försäkran från tillverkaren, tillverkarens representant eller den person som ansvarar för att den delvis färdigställda fritidsbåten släpps ut på marknaden som innehåller följande uppgifter:

1. tillverkarens namn och adress,
2. namn och adress till tillverkarens representant i de fall representanten har tagit över tillverkarens ansvar,
3. namn och adress till importören om denne släpper ut den delvis färdigställda fritidsbåten på marknaden,
4. en beskrivning av den delvis färdigställda fritidsbåten,
5. försäkran att den delvis färdigställda fritidsbåten skall färdigställas av annan, och

⁴ EGT L 059, 27.2.1998, s. 1, Celex 31997L0068.

⁵ EGT L 036, 9.2.1988, s. 33, Celex 31988L0077.

6. försäkras att den delvis färdigställda fritidsbåten uppfyller de väsentliga säkerhetskrav som är tillämpliga.

4 kap. Väsentliga säkerhetskrav rörande konstruktion och tillverkning

Allmänna krav

Identifikationsnummer⁶

1 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall märkas med ett identifikationsnummer enligt den harmoniserade standarden SS-EN ISO 10087⁷ som skall ge uppgift om

1. tillverkarkod,
2. tillverkningsland,
3. unikt serienummer,
4. tillverkningsår, och
5. årsmodell.

Tillverkarkod erhålls efter skriftlig ansökan hos Sjöfartsverket.

Tillverkarskylt⁸

2 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall bära en permanent fastsatt skylt, separat från identifikationsnumret, som skall ge följande upplysningar:

1. tillverkarens namn,
2. CE-märkning,
3. vilken konstruktionskategori produkten har hänförs till enligt 2 kap. 2 §,
4. tillverkarens rekommenderade maximala last i enlighet med 11 §, exklusive vikten på innehållet i de fasta tankarna när dessa är fulla, och
5. vilket antal personer tillverkaren rekommenderar och produkten är konstruerad att bära under gång.

Ägarens instruktionsbok⁹

3 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall vara utrustade med en instruktionsbok skriven på svenska.

Instruktionsboken skall innehålla följande uppgifter:

1. brandrisker,
2. risker för inträngande vatten,
3. tillverkarens namn,
4. CE-märkning,
5. konstruktionskategori,
6. tillverkarens rekommenderade maximala last enligt 11 §,

⁶ Motsvarar punkt 2.1 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

⁷ SS-EN ISO 10087, Båtar – Skrovindelning – Märkningssystem.

⁸ Motsvarar punkt 2.2 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

⁹ Motsvarar punkt 2.5 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

7. vilket antal personer som tillverkaren rekommenderar och produkten är konstruerad att bära under gång,
8. vilken maximal motoreffekt produkten har konstruerats för, och
9. produktens vikt i kilo utan last.

Integritet, skrovstyrka och övriga konstruktionskrav

Skydd mot att falla överbord och sätt att åter ta sig ombord¹⁰

4 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall vara konstruerade för att minimera risken för att falla överbord och för att underlätta att åter ta sig ombord.

Synfält från huvudsaklig styrplats¹¹

5 § Den huvudsakliga styrplatsen på motorbåtar skall vara placerad på så sätt att föraren under normala användningsvillkor har god sikt i alla riktningar.

Skrovstyrka¹²

6 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall vara konstruerade av sådant material och på sådant sätt att de tål de påfrestningar de kan utsättas för i den konstruktionskategori de har hänförs till och den maximala last de har konstruerats för.

Stabilitet och fribord¹³

7 § Stabilitet och fribord på fritidsbåtar och vattenskotrar skall vara anpassade och tillräckliga för den konstruktionskategori de har hänförs till och den maximala last de har konstruerats för.

Flytkraft och flytbarhet¹⁴

8 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall vara konstruerade på så sätt att de får nödvändiga flytegenskaper.

Vattenskotrar och fritidsbåtar som är under 6 meter långa och kan vattenfyllas skall ha lämpliga flytmedel, med hänsyn till konstruktionskategori, som håller dem flytande om de vattenfylls.

¹⁰ Motsvarar punkt 2.3 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

¹¹ Motsvarar punkt 2.4 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

¹² Motsvarar punkt 3.1 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

¹³ Motsvarar punkt 3.2 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

¹⁴ Motsvarar punkt 3.3 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

Beboeliga flerskrovsbåtar skall vara konstruerade på så sätt att de har flytkraft för att hålla sig flytande upp och ned.

Öppningar i skrov, däck och överbyggnad¹⁵

9 § Öppningar i skrov, däck och överbyggnad får inte sätta ned fritidsbåtens eller vattenskoterns skrovstyrka eller täthet när öppningarna är stängda.

Fönster, ventiler, dörrar och luckor skall kunna motstå det vattentryck som de kan komma att utsättas för, liksom de punktbelastningar som uppstår när personer går på däck.

Skrovgenomföringar som är placerade under vattenlinjen som fritidsbåten eller vattenskotern har när den är lastad med sin rekommenderade maximala last skall vara utrustade med lätt åtkomliga avstängningsanordningar.

Inträngande vatten¹⁶

10 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall utformas på så sätt att risken för att de sjunker minimeras. Särskild uppmärksamhet skall därför ägnas konstruktionen av

1. sittbrunnar och andra brunnar, som skall vara självdränerande eller på annat sätt kunna hålla vatten borta ur innandömet,
2. ventilationsöppningar, och
3. läsningsanordningar.

Tillverkarens rekommenderade maximala last¹⁷

11 § Den maximala last av bränsle, vatten, proviant, annan utrustning och personer för vilken en fritidsbåt eller en vattenskotter är konstruerad skall beräknas. Den rekommenderade maximala lasten skall anges i kilogram.

Den rekommenderade maximala lasten skall bestämmas med hänsyn till följande faktorer:

1. konstruktionskategori enligt 2 kap. 2 §,
2. stabilitet och fribord enligt 7 §, och
3. flytkraft och flytmedel enligt 8 §.

Stuvningsutrymme för livflottar¹⁸

12 § Fritidsbåtar och vattenskotrar i konstruktionskategori A och B samt fritidsbåtar i konstruktionskategori C och D som är längre än 6 meter skall vara utrustade med plats för en eller flera livflottar som rymmer det antal

¹⁵ Motsvarar punkt 3.4 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

¹⁶ Motsvarar punkt 3.5 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

¹⁷ Motsvarar punkt 3.6 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

¹⁸ Motsvarar punkt 3.7 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

SJÖFS 2005:4
4 kap.

personer som båten är utformad för att kunna medföra under färd enligt tillverkarens rekommendation.

Förvaringsplatsen eller förvaringsplatserna skall vara placerade på så sätt att de alltid är lätt åtkomliga.

*Utrymning*¹⁹

13 § Beboeliga fritidsbåtar skall vara utrustade med fungerande utrymningsanordningar i händelse av brand.

Beboeliga fritidsbåtar som har fler skrov än ett och är längre än tolv meter skall vara utrustade med fungerande utrymningsanordningar i händelse av att fritidsbåten hamnar upp och ned i vattnet.

*Ankring, förtöjning och bogsering*²⁰

14 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall vara utrustade med fästen eller andra anordningar som, med hänsyn till konstruktionskategori och övriga egenskaper, på ett betryggande sätt kan ta upp de belastningar som uppstår vid ankring, förtöjning eller bogsering.

Manöveregenskaper²¹

15 § En fritidsbåts eller vattenskoters manöveregenskaper skall vara tillfredsställande i förhållande till den starkaste motor för vilken den har utformats och konstruerats.

Motor och motorrum

*Inombordsmotor och motorrum*²²

16 § Inombordsmotorer skall placeras i ett utrymme separat från boendetrymmen och installeras på så sätt att risken för brand eller spridning av brand liksom risken för giftig rök, hetta, buller eller vibrationer i boendetrymmen minimeras.

Motor delar och tillbehör som kräver regelbunden tillsyn eller service skall vara lätt åtkomliga.

Isoleringen i motorrum skall vara av icke brännbart material.

¹⁹ Motsvarar punkt 3.8 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

²⁰ Motsvarar punkt 3.9 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

²¹ Motsvarar punkt 4 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

²² Motsvarar punkt 5.1.1 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

*Ventilation i motorrum*²³

17 § Motorrummet skall vara ventilerat. Alla luftöppningar skall säkras mot vatteninträning i motorrummet.

*Friliggande delar*²⁴

18 § Om motorn inte skyddas av en huv eller genom placering i eget utrymme skall friliggande rörliga delar och heta delar av motorn som kan orsaka personskador avskärmade effektivt.

*Utombordsmotor*²⁵

19 § Fritidsbåtar med utombordsmotor skall ha en anordning som förhindrar start med ilagd växel utom

1. när motorn åstadkommer en statisk dragkraft på mindre än 500 newton, eller
2. när motorn är försedd med ett gasreglage som begränsar dragkraften till 500 newton när motorn startas.

Vattenskottrars funktion utan förare²⁶

20 § Vattenskottrar skall utformas antingen med automatisk motoravstängning eller med en anordning som automatiskt minskar hastigheten och får farkosten att röra sig framåt i cirklar om föraren avsiktligt lämnar den eller faller överbord.

Bränslesystem

*Allmänt*²⁷

21 § Utrustning och installationer för påfyllning, förvaring, ventilation och tankning av bränsle skall vara konstruerade och installerade på så sätt att risken för brand och explosion minimeras.

*Bränsletankar*²⁸

22 § Bränsletankar, ledningar och slangar skall vara fastsatta och skilda eller skyddade från betydande värmekällor.

²³ Motsvarar punkt 5.1.2 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

²⁴ Motsvarar punkt 5.1.3 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

²⁵ Motsvarar punkt 5.1.4 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

²⁶ Motsvarar punkt 5.1.5 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

²⁷ Motsvarar punkt 5.2.1 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

²⁸ Motsvarar punkt 5.2.2 första stycket i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

SJÖFS 2005:4
4 kap.

Det material som bränsletankarna är tillverkade av och den metod enligt vilken de har tillverkats skall överensstämma med tankarnas kapacitet och den bränsletyp de skall användas för.

Alla tankutrymmen skall vara ventilerade.

*Förvaring av bränsle*²⁹

23 § Bensinbränsle skall förvaras i tankar som

1. inte utgör en del av skrovet,
2. är isolerade från motorrummet och andra gnistkällor, och
3. är skilda från boendetrymmen.

Dieselbränsle får förvaras i tankar som är sammanbyggda med skrovet.

Elektriska system³⁰

24 § Elektriska system skall vara utformade och installerade för att säkerställa att fritidsbåten eller vattenskotern fungerar korrekt under normala förhållanden och för att minimera risken för brand och elektriska stötar.

Alla grupper utom motorns startkrets som får ström från batterier skall skyddas mot överbelastning och kortslutning.

Ventilation skall förhindra att eventuell gas från batterierna ansamlas. Batterierna skall vara ordentligt fastsatta och skyddade från inträngande vatten.

Styrsystem

*Allmänt*³¹

25 § Styrsystem skall vara utformade, konstruerade och installerade för att överföra styrkrafter under förutsebara förhållanden.

*Nödutrustning*³²

26 § Segelbåtar och enmotoriga båtar med inombordsmotor med fjärrstyrt roderstyrssystem skall vara utrustade med nödutrustning som gör det möjligt att styra båten med nedsatt hastighet.

Gasanläggningar³³

27 § Gasanläggningar för hushållsbruk ombord på fritidsbåtar skall vara konstruerade och installerade på så sätt att

1. bränslet lämnar behållaren i gasform,

²⁹ Motsvarar punkt 5.2.2 andra och tredje stycket i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

³⁰ Motsvarar punkt 5.3 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

³¹ Motsvarar punkt 5.4.1 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

³² Motsvarar punkt 5.4.2 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

³³ Motsvarar punkt 5.5 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

2. läckage- och explosionsrisk undviks, och
3. gasanläggningarna kan täthetskontrolleras.

Material och utrustning skall vara lämpliga för den särskilda gas som används för att motstå de påfrestningar och den miljö som de utsätts för till sjöss.

Gasförbrukande anordningar skall vara utrustade med en separat tändsäkring för varje brännare. Gasförbrukande anordningar skall vara försedda med en separat ledning för tillförsel av gas och anordningarna skall ha en separat stängningsanordning. Tillräcklig ventilation skall finnas för att förhindra risker p.g.a. läckor och förbränningsprodukter.

Båtar med en fast installerad gasanläggning skall vara utrustade med ett särskilt utrymme för förvaring av alla gasbehållare. Utrymmet skall vara skilt från boendetrymmen, tillgängligt endast från båtens utsida och ventilerat till fria luften så att eventuellt gasutsläpp försvinner över bord.

Fast installerade gasanläggningar skall testas efter installationen.

Brandskydd

*Allmänt*³⁴

28 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall utformas och den utrustning som skall installeras skall väljas med hänsyn till risken för brand och dess spridning. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt områdena närmast öppna lågor, varma platser eller motorer och hjälpmaskineri, överfyllning av olja och bränsle, oskyddade olje- och bränsleledningar och åt att undvika elektriska ledningar ovanför varma maskindelar.

*Brandskyddsutrustning*³⁵

29 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall vara utrustade med lämplig brandskyddsutrustning som är anpassad till brandrisken. Alternativt skall det anges var lämplig brandskyddsutrustning anpassad till brandrisken finns och vilken dess kapacitet är. Fritidsbåtar och vattenskotrar skall inte tas i bruk förrän lämplig brandskyddsutrustning finns ombord.

Bensinmotorrum skall skyddas genom en brandskyddsanordning som gör att motorrummet inte behöver öppnas i händelse av brand.

Om bärbara brandsläckare monteras skall de vara lätt åtkomliga och en skall vara placerad så att den lätt kan nås från båtens huvudstyrplats.

³⁴ Motsvarar punkt 5.6.1 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

³⁵ Motsvarar punkt 5.6.2 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

Navigationsljus³⁶

30 § När navigationsljus installeras skall de överensstämma med 1972 års COLREG (de internationella sjövägsreglerna) som publicerats i Sjöfartsverkets kungörelse (SJÖFS 1989:15) med de internationella sjövägsreglerna m.m. eller med CEVNI-bestämmelserna (europeiska trafikförordningen för inre vattenvägar).

Förebyggande av utsläpp och installationer som underlättar transporten av avfall till land³⁷

31 § Fritidsbåtar och vattenskotrar skall vara konstruerade på så sätt att oavsiktliga utsläpp av förorenande ämnen förhindras.

Fritidsbåtar som är utrustade med toalett skall ha antingen

1. sanitetstank, eller
2. anordningar som gör att en sanitetstank kan installeras.

Båtar med fast installerad sanitetstank skall utrustas med en standardiserad utsläppsanslutning som gör det möjligt att koppla ihop mottagningsanordningars rör med båtens utsläppsrör.

Öppningar i skrovet som är avsedda för toalettavfall skall vara försedda med en ventil som kan säkras i stängt läge.

5 kap. Väsentliga krav rörande avgasutsläpp

Märkning av motorer³⁸

1 § Motorer skall vara tydligt märkta med följande information:

1. motortillverkarens varumärke eller handelsnamn,
2. motortypen, motorfamiljen (i tillämpliga fall),
3. ett unikt motoridentifikationsnummer, och
4. CE-märkning, där sådan krävs.

2 § Märkningen skall vara beständig under motorns normala livslängd och skall vara lättläst och permanent. Om etiketter eller skyltar används skall de fästas på så sätt att de inte lossnar under motorns normala livslängd och inte kan avlägsnas utan att förstöras eller göras oläsliga.

3 § Märkningen skall utföras på en del av motorn som är nödvändig för dess normala drift och som normalt inte behöver bytas ut under motorns livslängd.

³⁶ Motsvarar punkt 5.7 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

³⁷ Motsvarar punkt 5.8 i bilaga 1.A till direktiv 94/25/EG.

³⁸ Motsvarar punkt 1.1, 1.2, 1.3 och 1.4 i bilaga 1.B till direktiv 94/25/EG.

Märkningen skall placeras på så sätt att den är väl synlig när motorn har monterats med alla de delar som är nödvändiga för motorns drift.

Gränsvärden för avgasutsläpp³⁹

4 § Framdrivningsmotorer skall vara utformade, tillverkade och monterade på så sätt att motorns avgaser vid korrekt installation och normal användning inte överstiger gränsvärdena i nedanstående tabell.

Motortyp	Kolmonoxid $CO = A + B/P_N^n$			Kolväten $HC = A + B/P_N^n$			Kväveoxider NO_x	Partiklar PT
	A	B	n	A	B	n		
Tvåtaktsmotorer	150	600	1	30	100	0,75	10	Ej tillämpligt
Fyrtaktsmotorer	150	600	1	6	50	0,75	15	Ej tillämpligt
Kompressions-tändning	5	0	0	1,5	2	0,5	9,8	1

I tabellen är gränsvärdena angivna i g/kWh. *A*, *B* och *n* är konstanter och P_N motorns nominella effekt i kW.

Avgasutsläppen mäts i enlighet med den harmoniserade standarden SS-EN ISO 8178-1:1996⁴⁰. För motorer över 130 kW får antingen driftcykler av typen E3 (IMO) eller E5 (marina motorer för fritidsbruk) användas.

De referensbränslen som skall användas för utsläppsprovning av bensin- eller dieselmotorer skall vara de som anges i Europaparlamentet och rådets direktiv 98/69/EG av den 13 oktober 1998 om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon och om ändring av rådets direktiv 70/220/EEG⁴¹ (bilaga IX, tabell 1 och 2). De referensbränslen som skall användas för utsläppsprovning av motorer som drivs med LPG (liquefied petroleum gas) skall vara de som anges i kommissionens direktiv 98/77/EG av den 2 oktober 1998 om anpassning till den tekniska utvecklingen av rådets direktiv 70/220/EEG om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om åtgärder mot luftförorening genom avgaser från motorfordon⁴².

³⁹ Motsvarar punkt 2 i bilaga 1.B till direktiv 94/25/EG.

⁴⁰ SS-EN ISO 8178-1:1996, Förbränningsmotorer ej avsedda för vägfordon – Avgasmätning – Del 1: Mätning av gas- och partikelutsläpp i provbädd.

⁴¹ EGT L 350, 28.12.1998 s. 1, Celex 31998L0069.

⁴² EGT L 286, 23.10.1998, s. 34, Celex 31998L0077.

Hållbarhet⁴³

5 § Det skall tillhandahållas monteringsanvisningar och instruktioner för underhåll som, förutsatt att de följs, får till följd att motorn vid normal användning uppfyller ovanstående avgaskrav under motorns hela normala livslängd och under normala användningsvillkor.

Denna information skall ha tagits fram genom långtidsprovning baserad på normala arbetscykler och genom beräkning av materialförslitningen så att nödvändiga instruktioner för underhåll kan utarbetas och medfölja alla nya motorer när de för första gången släpps ut på marknaden.

Ägarens instruktionsbok⁴⁴

6 § Motorer skall vara utrustade med en instruktionsbok skriven på svenska. Denna instruktionsbok skall

1. innehålla de monteringsanvisningar och instruktioner för underhåll som behövs för att garantera motorns funktion så att kraven i 5 § (hållbarhet) kan uppfyllas, och
2. ange motoreffekten mätt i enlighet med den harmoniserade standarden.

6 kap. Väsentliga krav rörande buller

Gränsvärden för buller⁴⁵

1 § De produkter som anges i 1 kap. 5 § skall vara utformade, tillverkade och monterade på så sätt att bullret från dem, mätt enligt den harmoniserade standarden SS-EN ISO 14509, inte överstiger gränsvärdena i nedanstående tabell.

Effekt i en enmotorig enhet (kW)	Maximal ljudtrycksnivå L_{pASmax} (dB)
$P_N \leq 10$	67
$10 < P_N \leq 40$	72
$P_N > 40$	75

I tabellen är P_N motorns nominella effekt i kW vid nominellt varvtal och L_{pASmax} maximal ljudtrycksnivå i dB.

⁴³ Motsvarar punkt 3 i bilaga 1.B till direktiv 94/25/EG.

⁴⁴ Motsvarar punkt 4 i bilaga 1.B till direktiv 94/25/EG.

⁴⁵ Motsvarar punkt 1.1, 1.2, 1.3 och 1.4 i bilaga 1.C till direktiv 94/25/EG.

För två- och flermotoriga enheter bestående av alla motortyper tillåts en avvikelse på 3 dB.

Som alternativ till bullernivåprovningar skall fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med inu-drev utan inbyggt avgassystem anses uppfylla bullerkraven om de har ett froudetal på $\leq 1,1$ och ett värde för förhållande mellan motoreffekt och displacement på ≤ 40 och om motorn och avgassystemet har monterats enligt tillverkarens specifikationer.

Froudetalet skall beräknas genom att man dividerar båtens maximala hastighet v (m/s) med kvadratroten av vattenlinjens längd L_{wl} (m) multiplicerad med en fast gravitationskonstant ($g = 9,8 \text{ m/s}^2$).

$$Fn = \frac{v}{\sqrt{(g \cdot L_{wl})}}$$

Förhållandet mellan motoreffekt och displacement P/D skall beräknas genom att motoreffekten P (kW) divideras med båtens displacement D (t).

Som ett ytterligare alternativ till bullernivåprovningar skall fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med inu-drev utan inbyggt avgassystem anses uppfylla bullerkraven om deras grundläggande konstruktionsparametrar, med beaktande av de toleranser som anges i den harmoniserade standarden, är desamma eller jämförbara med parametrarna hos en certifierad referensbåt.

Ägarens instruktionsbok⁴⁶

2 § För fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med inu-drev med eller utan inbyggt avgassystem samt vattenskotrar skall den instruktionsbok som krävs enligt 4 kap. 3 § innehålla sådan information som är nödvändig för att hålla båten och avgassystemet i ett sådant skick att överensstämmelse med de specificerade bullergränsvärdena vid normal användning säkerställs i möjligaste mån.

För utombordsmotorer skall den instruktionsbok som krävs enligt 5 kap. 6 § innehålla den information som är nödvändig för att hålla utombordsmotorn i ett sådant skick att överensstämmelse med de specificerade bullergränsvärdena vid normal användning säkerställs i möjligaste mån.

7 kap. Bestämmelser om avgifter och anmälda organ

Avgifter

1 § Grundavgift om 2 120 kronor per förrättning och ersättningsavgift om 760 kronor per påbörjad timme för utfört arbete tas ut

1. när grund för åtgärd enligt 4 eller 5 §§ lagen (1996:18) om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar föreligger, och

2. i samband med utförd undersökning för att undanröja meddelat beslut enligt 4 eller 5 §§ lagen om vissa säkerhets- och miljökrav på fritidsbåtar.

⁴⁶ Motsvarar punkt 2 i bilaga 1.C till direktiv 94/25/EG.

SJÖFS 2005:4
7 kap.

För förrättningar som utförs helt inom Sjöfartverkets kontor tas ingen grundavgift ut.

Kostnader

2 § Importören svarar även för samtliga kostnader som uppkommer för lagring m.m. i samband med att Tullverket uppskjuter övergången till fri omsättning av produkter som omfattas av dessa föreskrifter.

Anmälda organ

3 § Bestämmelser om krav på organ som skall anmälas enligt 3 § lagen (1992:1119) om teknisk kontroll för uppgifter i samband med bedömning av överensstämmelse enligt dessa föreskrifter finns i 2–3 §§ förordningen (1993:1065) om teknisk kontroll och i föreskrifter meddelade av Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll med stöd av 7 § ovan nämnda förordning.

4 § Ett anmält organ som deltar i kontrollen av produkter som omfattas av dessa föreskrifter skall uppfylla det som anges i det kontrollförfarande som tillämpas.

Denna författning⁴⁷ träder i kraft den 1 januari 2005, då Sjöfartsverkets kungörelse (SJÖFS 1996:14) med föreskrifter om säkerhets-, miljö- och marknadsföringskrav m.m. för fritidsbåtar skall upphöra att gälla. Produkter som har släppts ut på marknaden och/eller tagits i bruk innan dessa föreskrifter träder i kraft skall uppfylla den gamla författningen om inte annat anges i dessa föreskrifter.

De produkter som uppfyller den gamla författningen får släppas ut på marknaden och/eller tas i bruk enligt följande även efter det att dessa föreskrifter trätt i kraft:

1. produkter som omfattas av 1 kap. 1 § till och med den 31 december 2005,
2. kompressionständningsmotorer och fyrtaktsmotorer till och med den 31 december 2005, och
3. tvåtaktsmotorer till och med den 31 december 2006.

⁴⁷ SJÖFS 2004:16

SJÖFS 2005:4

Denna författning⁴⁸ träder i kraft fyra veckor efter den dag då författningen enligt uppgift på den utkom från trycket i Sjöfartsverkets författningssamling.

På Sjöfartsverkets vägnar

JOHAN FRANSON

Christer Bergström
(Sjöfartsinspektionen)

SJÖFS 2004:16 tas ut ur författningshandboken.

⁴⁸ SJÖFS 2005:4

Bilaga 1

Kontrollförfarande A – intern tillverkningskontroll (modul A)⁴⁹

1. Tillverkaren eller tillverkarens representant som uppfyller de skyldigheter som fastställs i punkt 2 säkerställer och försäkrar att berörda fritidsbåtar uppfyller tillämpliga krav i dessa föreskrifter. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall utföra CE-märkningen på varje fritidsbåt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se 3 kap.).

2. Tillverkaren skall utarbeta den tekniska dokumentation som beskrivs i punkt 3. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall i minst tio år efter det att tillverkningen av ifrågavarande fritidsbåt har upphört hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig för granskning av de behöriga nationella myndigheterna.

Om varken tillverkaren eller tillverkarens representant finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall skyldigheten att hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig åligga den person som släppt ut fritidsbåten på marknaden.

3. Den tekniska dokumentationen skall göra det möjligt att bedöma fritidsbåtens överensstämmelse med kraven i dessa föreskrifter. Den tekniska dokumentationen skall omfatta konstruktion, tillverkning och funktion i den utsträckning som behövs för bedömningen (se *bilaga 11*).

4. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall spara en kopia av den skriftliga försäkran om överensstämmelse tillsammans med den tekniska dokumentationen.

5. Tillverkaren skall säkerställa att tillverkningsprocessen tillgodoser att de tillverkade produkterna överensstämmer med den tekniska dokumentation som avses i punkt 2 och med tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

⁴⁹ Motsvarar bilaga V till direktiv 94/25/EG.

Bilaga 2

Kontrollförfarande Aa – intern tillverkningskontroll med provningar (modul Aa, alternativ 1)⁵⁰

Detta kontrollförfarande består av kontrollförfarande A (modul A), i enlighet med *bilaga 1*, samt följande ytterligare krav.

A. Konstruktion och tillverkning

På en eller flera båtar som är representativa för tillverkarens produktion skall följande provningar alternativt likvärdiga beräkningar eller kontroller utföras av tillverkaren eller för tillverkarens räkning:

- a) provning av stabiliteten i enlighet med 4 kap. 7 §, och
- b) provning av flytkraftsegenskaperna i enlighet med 4 kap. 8 §.

Bestämmelser som gäller båda alternativen

Dessa provningar, beräkningar eller kontroller skall utföras under ledning av ett anmält organ som tillverkaren väljer.

B. Buller

För fritidsbåtar med inombordsmotorer eller motorer med inu-drev utan inbyggt avgassystem och för vattenskotrar gäller följande:

På en eller flera produkter som är representativa för tillverkarens produktion skall de ljudnivåprovningar som definieras i 6 kap. utföras av tillverkaren eller för tillverkarens räkning under ledning av ett anmält organ som tillverkaren väljer.

För utombordsmotorer och motorer med inu-drev med inbyggt avgassystem gäller följande:

På en eller flera motorer ur varje motorfamilj som är representativa för motortillverkarens produktion skall de ljudnivåprovningar som definieras i 6 kap. utföras av motortillverkaren eller för motortillverkarens räkning under ledning av ett anmält organ som tillverkaren väljer.

Om fler än en motor ur en motorfamilj provas skall den statistiska metod som beskrivs i *bilaga 12* användas för att garantera överensstämmelsen hos urvalet.

⁵⁰ Motsvarar bilaga VI till direktiv 94/25/EG.

Bilaga 3

Kontrollförfarande B – EG-typkontroll (modul B)⁵¹

1. Ett anmält organ fastställer och intygar att ett provexemplar som är representativt för den planerade produktionen uppfyller de bestämmelser i dessa föreskrifter som är tillämpliga.

2. Ansökan om EG-typkontroll skall lämnas in av tillverkaren eller tillverkarens representant till ett anmält organ som tillverkaren eller representanten väljer.

Ansökan skall omfatta

a. tillverkarens namn och adress och, om ansökan ges in av den som representerar tillverkaren, även representantens namn och adress,

b. en skriftlig försäkran om att samma ansökan inte har lämnats in till något annat anmält organ, och

c. den tekniska dokumentation som beskrivs i punkt 3.

Sökanden skall hålla ett provexemplar tillgängligt för det anmälda organet. Provexemplaret, nedan kallat *typ*, skall vara representativt för den planerade tillverkningen. En typ omfattar flera versioner av produkten, förutsatt att skillnaderna mellan versionerna inte påverkar säkerhetsnivån och de övriga kraven på produktens prestanda. Det anmälda organet får begära ytterligare provexemplar om så behövs för att utföra provningen.

3. Den tekniska dokumentationen skall göra det möjligt att bedöma produktens överensstämmelse med kraven i dessa föreskrifter. Den tekniska dokumentationen skall omfatta produktens konstruktion, tillverkning och funktion i den utsträckning som behövs för bedömningen (se *bilaga 11*).

4. Det anmälda organet skall

4.1 granska den tekniska dokumentationen, förvissa sig om att typen har tillverkats i överensstämmelse med den tekniska dokumentationen och identifiera såväl de delar som har utformats i enlighet med relevanta bestämmelser i harmoniserade standarder som de komponenter som är konstruerade utan att de relevanta bestämmelserna i dessa standarder har tillämpats,

4.2 utföra eller låta utföra lämpliga undersökningar och nödvändiga provningar för att, i de fall då harmoniserade standarder inte har tillämpats, kontrollera om de lösningar som tillverkaren har använt uppfyller de väsentliga kraven i dessa föreskrifter,

4.3 utföra eller låta utföra lämpliga undersökningar och nödvändiga provningar för att, när tillverkaren har valt att tillämpa relevanta standarder, kontrollera om dessa faktiskt har tillämpats,

4.4 enas med sökanden om på vilken plats undersökningarna och de nödvändiga provningarna skall utföras.

5. När typen uppfyller bestämmelserna i dessa föreskrifter skall det anmälda organet utfärda ett EG-typintyg till sökanden. Intyget skall inne-

⁵¹ Motsvarar bilaga VII till direktiv 94/25/EG.

SJÖFS 2005:4
Bilaga 3

hålla namn och adress till tillverkaren, resultaten från undersökningen, villkoren för intygets giltighet och nödvändiga uppgifter för identifikation av den godkända typen.

En förteckning över de relevanta delarna i den tekniska dokumentationen skall bifogas intyget och det anmälda organet skall spara en kopia.

Om tillverkaren får avslag på sin ansökan om typintyg skall det anmälda organet utförligt motivera avslaget.

6. Sökanden skall underrätta det anmälda organ som har den tekniska dokumentationen rörande EG-typintyget om alla ändringar som görs avseende den godkända produkten. Ändringarna skall godkännas separat när de kan påverka överensstämmelsen med de väsentliga kraven eller de föreskrivna villkoren för produktens användning. Detta nya godkännande ges i form av ett tillägg till det ursprungliga EG-typintyget.

7. Anmälda organ skall till övriga anmälda organ meddela relevanta uppgifter om EG-typintyg och de tillägg som har utfärdats eller återkallats.

8. De övriga anmälda organen får begära kopior av EG-typintygen eller tilläggen till dem. Bilagorna till intygen skall stå till övriga anmälda organs förfogande.

9. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall förvara kopior av EG-typintygen och deras tillägg tillsammans med den tekniska dokumentationen i minst tio år efter det att tillverkningen av produkten har upphört.

När varken tillverkaren eller tillverkarens representant finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall skyldigheten att hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig åligga den person som släppt ut produkten på marknaden.

10. Om den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring av produkten ansvarar för att produkten genomgår detta kontrollförfarande skall han eller hon uppfylla det som föreskrivs för tillverkaren.

Bilaga 4

Kontrollförfarande C – överensstämmelse med typen (modul C)⁵²

1. Tillverkaren eller tillverkarens representant säkerställer och försäkrar att de berörda produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och att produkterna uppfyller tillämpliga krav i dessa föreskrifter. Tillverkaren skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se 3 kap.).

2. Tillverkaren skall säkerställa att tillverkningsprocessen tillgodoser att de tillverkade produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och med tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

3. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall spara en kopia av den skriftliga försäkran om överensstämmelse i minst tio år efter det att tillverkningen av produkten har upphört.

När varken tillverkaren eller tillverkarens representant finns inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall skyldigheten att hålla den tekniska dokumentationen tillgänglig åligga den person som släppt ut produkten på marknaden (se *bilaga 11*).

4. Om en tillverkare inte arbetar enligt ett sådant relevant kvalitets-system som beskrivs i *bilaga 9* får det anmälda organ som tillverkaren valt utföra eller låta utföra slumpvisa produktkontroller för att bedöma om produkterna överensstämmer med de krav på avgasutsläpp som ställs i dessa föreskrifter. Om kvalitetsnivån verkar otillfredsställande eller om det anses nödvändigt att kontrollera riktigheten av de uppgifter som har lämnats av tillverkaren, skall följande förfarande tillämpas:

En motor tas ur serien och får genomgå det prov som beskrivs i 5 kap. Testmotorer skall vara helt eller delvis inkörda motorer enligt tillverkarens specifikationer. Om de specifika avgasutsläppen från den motor som tas ur produktionen överstiger gränsvärdena i 5 kap. får tillverkaren begära att mätningarna utförs på ett urval motorer som tas ur tillverkningsserien och inbegriper den motor som ursprungligen togs ut. För att garantera att ovanstående urval av motorer överensstämmer med kraven i dessa föreskrifter skall den statistiska metod som beskrivs i *bilaga 12* användas.

5. Om den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring av produkten ansvarar för att produkten genomgår detta kontrollförfarande skall han eller hon uppfylla det som föreskrivs för tillverkaren.

⁵² Motsvarar bilaga VIII till direktiv 94/25/EG.

Bilaga 5

Kontrollförfarande D – kvalitetssäkring av tillverkning (modul D)⁵³

1. Den tillverkare som uppfyller skyldigheterna i punkt 2 säkerställer och försäkrar att de berörda produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och att produkterna uppfyller tillämpliga krav i dessa föreskrifter. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se 3 kap.). CE-märkningen skall åtföljas av identifikationsnumret för det anmälda organ som ansvarar för den övervakning som anges i punkt 4.

2. Tillverkaren skall tillämpa ett godkänt kvalitetssystem för tillverkning och slutkontroll och slutprovning av färdiga produkter enligt punkt 3 och skall vara föremål för den övervakning som avses i punkt 4.

3. Kvalitetssystem

3.1 Tillverkaren skall lämna in en ansökan om bedömning av sitt kvalitetssystem till ett anmält organ som tillverkaren väljer för de berörda produkterna.

Ansökan skall omfatta

- alla relevanta uppgifter om den planerade produktkategorin,
- dokumentation av kvalitetssystemet, och
- i förekommande fall den tekniska dokumentationen för den godkända typen (se *bilaga 11*) och en kopia av EG-typintyget.

3.2 Kvalitetssystemet skall säkerställa att produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och med tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren har tagit hänsyn till skall dokumenteras på ett systematiskt och överskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och anvisningar. Dokumentationen av kvalitetssystemet skall tillåta en konsekvent tolkning av kvalitetsprogram, planer, manualer och dokument.

Dokumentationen skall särskilt omfatta en korrekt beskrivning av

- kvalitetsmål samt ledningens organisation, ansvarsfördelning och befogenheter med avseende på produktkvalitet,
- de tekniker, processer och systematiska förfaranden som skall användas vid tillverkning, kvalitetskontroll och kvalitetssäkring,
- de undersökningar och provningar som kommer att utföras före, under och efter tillverkningen och med vilken frekvens,
- kvalitetsdokument, exempelvis granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer, och
- de medel som används för att övervaka att nödvändig produktkvalitet uppnås och att kvalitetssystemet fungerar effektivt.

⁵³ Motsvarar bilaga IX till direktiv 94/25/EG.

3.3 Det anmälda organet skall bedöma kvalitetssystemet för att kunna avgöra om det uppfyller kraven enligt punkt 3.2. Organet skall förutsätta överensstämmelse med dessa krav i fråga om kvalitetssystem som tillämpar den relevanta harmoniserade standarden.

Bland bedömarna skall minst en person ha erfarenhet av att bedöma den berörda produkttekniken. Bedömningsförfarandet skall omfatta ett kontrollbesök i tillverkarens anläggning.

Beslutet skall meddelas tillverkaren. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen och ett motiverat beslut om bedömningen.

3.4 Tillverkaren skall åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att upprätthålla det så att det förblir ändamålsenligt.

Tillverkaren eller tillverkarens representant skall underrätta det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet om eventuella planerade ändringar av kvalitetssystemet.

Det anmälda organet skall utvärdera de föreslagna ändringarna och avgöra om det ändrade kvalitetssystemet fortfarande uppfyller de krav som avses i punkt 3.2 eller om en ny bedömning krävs.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från granskningen och ett motiverat beslut om bedömningen.

4. Det anmälda organets ansvar för övervakning

4.1 Syftet med övervakningen är att säkerställa att tillverkaren fullgör de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet.

4.2 Tillverkaren skall för inspektionsändamål ge det anmälda organet tillträde till lokaler för tillverkning, kontroll, provning och lagring och tillhandahålla all nödvändig information, särskilt

- dokumentation av kvalitetssystemet, och
- kvalitetsdokument, exempelvis granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer.

4.3 Det anmälda organet skall regelbundet utföra kontrollbesök för att säkerställa att tillverkaren upprätthåller och tillämpar kvalitetssystemet och skall lämna en kontrollrapport till tillverkaren.

4.4 Därutöver får det anmälda organet göra oanmälda kontrollbesök hos tillverkaren. Under sådana besök får det anmälda organet vid behov utföra eller låta utföra provningar som visar att kvalitetssystemet fungerar korrekt. Det anmälda organet skall lämna en besöksrapport till tillverkaren samt en provningsrapport om en provning har utförts.

5. Tillverkaren skall, i minst tio år efter det att tillverkningen av produkten har upphört, hålla följande tillgängligt för de nationella myndigheterna:

- den dokumentation som avses i punkt 3.1 andra stycket andra strecksatsen,
- de ändringar som avses i punkt 3.4 andra stycket, och
- de beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkt 3.4 sista stycket, punkt 4.3 och 4.4.

6. Anmälda organ skall ge övriga anmälda organ relevant information om de godkännanden av kvalitetssystem som har utfärdats eller återkallats.

7. Om den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring av produkten ansvarar för att produkten genomgår detta kontrollförfarande skall han eller hon uppfylla det som föreskrivs för tillverkaren.

Bilaga 6

Kontrollförfarande E – kvalitetssäkring av produkter (modul E)⁵⁴

1. Den tillverkare som uppfyller skyldigheterna i punkt 2 säkerställer och försäkrar att de berörda produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och att produkterna uppfyller tillämpliga krav i dessa föreskrifter. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se 3 kap.). CE-märkningen skall åtföljas av identifikationsnumret för det anmälda organ som ansvarar för den övervakning som anges i punkt 4.

2. Tillverkaren skall tillämpa ett godkänt kvalitetssystem för slutkontroll och slutprovning av färdiga produkter enligt punkt 3 och skall vara föremål för den övervakning som avses i punkt 4.

3. Kvalitetssystem

3.1 Tillverkaren skall lämna in en ansökan om bedömning av sitt kvalitetssystem till ett anmält organ som tillverkaren väljer för de berörda produkterna.

Ansökan skall omfatta

- alla relevanta uppgifter om den planerade produktkategorin,
- dokumentation av kvalitetssystemet, och
- i förekommande fall den tekniska dokumentationen för den godkända typen och en kopia av EG-typintyget.

3.2 Inom ramen för kvalitetssystemet skall varje produkt undersökas och lämpliga provningar utföras enligt tillämpliga harmoniserade standarder. Alternativt skall motsvarande provningar utföras för att säkerställa att produkten överensstämmer med tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren har tagit hänsyn till skall dokumenteras systematiskt och överskådligt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och anvisningar. Dokumentationen av kvalitetssystemet skall garantera en övergripande förståelse för kvalitetsprogram, planer, manualer och dokument.

Dokumentationen skall särskilt omfatta en korrekt beskrivning av

- kvalitetsmål samt ledningens organisation, ansvarsfördelning och befogenheter med avseende på produktkvalitet,
- de undersökningar och provningar som kommer att utföras efter tillverkningen,
- de medel som används för att övervaka att kvalitetssystemet fungerar effektivt,
- kvalitetsdokument, exempelvis granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer.

3.3 Det anmälda organet skall bedöma kvalitetssystemet för att kunna avgöra om det uppfyller kraven enligt punkt 3.2.

⁵⁴ Motsvarar bilaga XVI till direktiv 94/25/EG.

Organet skall förutsätta överensstämmelse med dessa krav i fråga om kvalitetssystem som tillämpar den relevanta harmoniserade standarden.

Bland bedömnarna skall minst en person ha erfarenhet av att bedöma den berörda produkttekniken.

Bedömningsförfarandet skall omfatta ett bedömningsbesök i tillverkarens anläggning.

Beslutet skall meddelas tillverkaren. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen och ett motiverat beslut om bedömningen.

3.4 Tillverkaren skall åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att upprätthålla det på ett lämpligt och effektivt sätt.

Tillverkaren eller tillverkarens representant skall underrätta det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet om eventuella planerade ändringar av kvalitetssystemet.

Det anmälda organet skall utvärdera de föreslagna ändringarna och avgöra om det ändrade kvalitetssystemet fortfarande uppfyller de krav som avses i punkt 3.2 eller om en ny bedömning krävs.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen och ett motiverat beslut om bedömningen.

4. Det anmälda organets ansvar för övervakning

4.1 Syftet med övervakningen är att se till att tillverkaren fullgör de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet.

4.2 Tillverkaren skall för inspektionsändamål ge det anmälda organet tillträde till lokaler för kontroll, provning och lagring och tillhandahålla all nödvändig information, särskilt

- dokumentation av kvalitetssystemet,
- teknisk dokumentation,
- kvalitetsdokument, exempelvis granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer.

4.3 Det anmälda organet skall regelbundet utföra kontrollbesök för att säkerställa att tillverkaren upprätthåller och tillämpar kvalitetssystemet och skall lämna en kontrollrapport till tillverkaren.

4.4 Därutöver får det anmälda organet göra oanmälda kontrollbesök hos tillverkaren. Under sådana besök får det anmälda organet vid behov utföra eller låta utföra provningar som visar att kvalitetssystemet fungerar korrekt. Det anmälda organet skall lämna en besöksrapport till tillverkaren samt en provningsrapport om en provning har utförts.

5. Tillverkaren skall, i minst tio år efter det att tillverkningen av produkten har upphört, hålla följande tillgängligt för de nationella myndigheterna:

- den dokumentation som avses i punkt 3.1 andra stycket tredje strecksatsen,
- de ändringar som avses i punkt 3.4 andra stycket,
- de beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkt 3.4 sista stycket samt i punkt 4.3 och 4.4.

6. Anmälda organ skall ge övriga anmälda organ relevant information om de godkännanden av kvalitetssystem som har utfärdats eller återkallats.

7. Om den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring av produkten ansvarar för att produkten genomgår detta kontrollförfarande skall han eller hon uppfylla det som föreskrivs för tillverkaren.

Bilaga 7

Kontrollförfarande F – produktverifiering (modul F)⁵⁵

1. Tillverkaren eller tillverkarens representant kontrollerar och intygar att de produkter som omfattas av bestämmelserna i punkt 3 överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och att produkterna uppfyller tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

2. Tillverkaren skall säkerställa att tillverkningsprocessen tillgodoser att de tillverkade produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och med tillämpliga krav i dessa föreskrifter. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en försäkran om överensstämmelse (se 3 kap.).

3. Det anmälda organet skall utföra lämpliga undersökningar och provningar för att kontrollera produktens överensstämmelse med kraven i dessa föreskrifter. Detta kan ske antingen genom undersökning och provning av varje produkt enligt punkt 4 eller genom undersökning och provning av produkter efter ett statistiskt urval enligt punkt 5. Tillverkaren väljer metod.

3a. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall spara en kopia av försäkran om överensstämmelse i minst tio år efter det att tillverkningen av produkten har upphört.

4. Verifiering genom undersökning och provning av varje produkt

4.1 Varje produkt skall undersökas och provas individuellt på lämpligt sätt enligt relevanta harmoniserade standarder. Alternativt skall motsvarande provningar utföras för att verifiera att produkterna överensstämmer med den typ som beskrivs i EG-typintyget och med tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

4.2 Det anmälda organet skall märka eller låta märka varje godkänd produkt med sitt identifikationsnummer och utfärda ett skriftligt intyg om överensstämmelse på grundval av utförda provningar.

4.3 Tillverkaren eller tillverkarens representant skall på begäran kunna visa upp det anmälda organets intyg om överensstämmelse.

5. Statistisk verifiering

5.1 Tillverkaren skall visa upp sina produkter i enhetliga partier och säkerställa att tillverkningsprocessen tillgodoser att varje tillverkat parti blir enhetligt.

5.2 Samtliga produkter skall finnas tillgängliga för verifiering i form av enhetliga partier. Ett slumpmässigt urval skall göras ur varje parti. Provenheterna skall undersökas och provas individuellt på lämpligt sätt enligt relevanta harmoniserade standarder. Alternativt skall motsvarande provningar utföras för att säkerställa att provenheterna överensstämmer med tillämpliga krav i dessa föreskrifter för att fastställa om partiet godkänns eller underkänns.

5.3 Det statistiska förfarandet skall omfatta följande delar:

⁵⁵ Motsvarar bilaga X till direktiv 94/25/EG.

SJÖFS 2005:4
Bilaga 7

- den statistiska metod som skall tillämpas, och
- en provtagningsplan och en beskrivning av dess tillämpning.

Vid bedömningen av överensstämmelse med kraven för avgasutsläpp skall det förfarande som definieras i *bilaga 12* tillämpas.

5.4 Om partiet godkänns skall det anmälda organet märka eller låta märka varje produkt med sitt identifikationsnummer och utarbeta ett skriftligt intyg om överensstämmelse på grundval av utförda prov. Hela partiet får släppas ut på marknaden, med undantag av de provenheter som inte uppfyllde kraven på överensstämmelse.

Om partiet underkänns skall det anmälda organet vidta åtgärder för att förhindra att partiet släpps ut på marknaden. Om partier underkänns ofta får det anmälda organet tills vidare upphöra med statistisk verifiering.

Tillverkaren får, på det anmälda organets ansvar, märka produkterna med organets identifikationsnummer under tillverkningen.

5.5 Tillverkaren eller tillverkarens representant skall på begäran kunna visa upp det anmälda organets intyg om överensstämmelse.

6. Om den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring av produkten ansvarar för att produkten genomgår detta kontrollförfarande skall han eller hon uppfylla det som föreskrivs för tillverkaren.

Bilaga 8

Kontrollförfarande G – verifiering av enstaka objekt (modul G)⁵⁶

1. Tillverkaren säkerställer och försäkrar att den berörda produkten, för vilken det intyg som nämns i punkt 2 har utfärdats, överensstämmer med tillämpliga krav i dessa föreskrifter. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall utföra CE-märkningen på produkten och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se 3 kap.).

2. Det anmälda organet skall undersöka den enskilda produkten och utföra lämpliga provningar enligt tillämpliga harmoniserade standarder eller motsvarande provningar för att säkerställa att produkten överensstämmer med tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

Det anmälda organet skall märka eller låta märka den godkända produkten med sitt identifikationsnummer och utfärda ett intyg om överensstämmelse på grundval av utförda prov.

3. Syftet med den tekniska dokumentationen är att möjliggöra bedömning av överensstämmelse med kraven i dessa föreskrifter samt att förstå produktens konstruktion, tillverkning och funktion (se *bilaga 11*).

4. Om den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring av produkten ansvarar för att produkten genomgår detta kontrollförfarande skall han eller hon uppfylla det som föreskrivs för tillverkaren.

⁵⁶ Motsvarar bilaga XI till direktiv 94/25/EG.

Bilaga 9

Kontrollförfarande H – fullständig kvalitetssäkring (modul H)⁵⁷

1. Den tillverkare som uppfyller skyldigheterna i punkt 2 säkerställer och försäkrar att de berörda produkterna uppfyller tillämpliga krav i dessa föreskrifter. Tillverkaren eller tillverkarens representant skall utföra CE-märkningen på varje produkt och upprätta en skriftlig försäkran om överensstämmelse (se 3 kap.). CE-märkningen skall åtföljas av identifikationsnumret för det anmälda organ som ansvarar för den övervakning som anges i punkt 4.

2. Tillverkaren skall tillämpa ett godkänt kvalitetssystem för konstruktion, tillverkning och slutkontroll och slutprovning av färdiga produkter enligt punkt 3 och skall vara föremål för den övervakning som avses i punkt 4.

3. Kvalitetssystem

3.1 Tillverkaren skall lämna in en ansökan om bedömning av sitt kvalitetssystem till ett anmält organ.

Ansökan skall omfatta

- alla relevanta uppgifter om den planerade produktkategorin, och
- dokumentation av kvalitetssystemet.

3.2 Kvalitetssystemet skall säkerställa att produkterna överensstämmer med tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

Alla de faktorer, krav och bestämmelser som tillverkaren har tagit hänsyn till skall dokumenteras på ett systematiskt och överskådligt sätt i form av skriftliga riktlinjer, rutiner och anvisningar. Dokumentationen av kvalitetssystemet skall säkerställa en enhetlig tolkning av kvalitetsprogram, planer, manualer och dokument.

Dokumentationen skall särskilt omfatta en korrekt beskrivning av

- kvalitetsmål samt ledningens organisation, ansvarsfördelning och befogenheter med avseende på konstruktions- och produktkvalitet,
- de tekniska specifikationer rörande konstruktion, inbegripet standarder, som kommer att tillämpas och, när harmoniserade standarder inte kommer att tillämpas till fullo, de medel som kommer att användas för att säkerställa att de tillämpliga väsentliga kraven i dessa föreskrifter kommer att uppfyllas,
- de tekniker, processer och systematiska förfaranden för konstruktionskontroll och konstruktionsverifiering som kommer att användas vid konstruktionen av produkter i den berörda produktkategorin,
- de motsvarande tekniker, processer och systematiska förfaranden för tillverkning, kvalitetskontroll och kvalitetssäkring som kommer att användas,
- de undersökningar och provningar som kommer att utföras före, under och efter tillverkningen och med vilken frekvens,

⁵⁷ Motsvarar bilaga XII till direktiv 94/25/EG.

- kvalitetsdokument, exempelvis granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer,

- de medel som används för att övervaka att nödvändig produktkvalitet uppnås och att kvalitetssystemet fungerar effektivt.

3.3 Det anmälda organet skall bedöma kvalitetssystemet för att kunna avgöra om det uppfyller kraven enligt punkt 3.2. Organet skall förutsätta överensstämmelse med dessa krav i fråga om kvalitetssystem som tillämpar den relevanta harmoniserade standarden SS-EN 29001⁵⁸.

Bland bedömarna skall minst en person ha erfarenhet av att bedöma den berörda produkttekniken. Bedömningsförfarandet skall omfatta ett kontrollbesök i tillverkarens anläggning.

Beslutet skall meddelas tillverkaren. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från undersökningen och ett motiverat beslut om bedömningen.

3.4 Tillverkaren skall åta sig att fullgöra de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet och att upprätthålla det så att det förblir ändamålsenligt.

Tillverkaren eller tillverkarens representant skall underrätta det anmälda organ som har godkänt kvalitetssystemet om eventuella planerade ändringar av kvalitetssystemet.

Det anmälda organet skall utvärdera de föreslagna ändringarna och avgöra om det ändrade kvalitetssystemet fortfarande uppfyller de krav som avses i punkt 3.2 eller om en ny bedömning krävs.

Organet skall meddela tillverkaren sitt beslut. Meddelandet skall innehålla slutsatserna från granskningen och ett motiverat beslut om bedömningen.

4. Det anmälda organets ansvar för EG-övervakning

4.1 Syftet med övervakningen är att säkerställa att tillverkaren fullgör de skyldigheter som är förenade med det godkända kvalitetssystemet.

4.2 Tillverkaren skall för inspektionsändamål ge det anmälda organet tillträde till lokaler för konstruktion, tillverkning, kontroll, provning och lagring och tillhandahålla all nödvändig information, särskilt

- dokumentation av kvalitetssystemet,
- de dokument som förutsätts i kvalitetssystemets konstruktionsdel, exempelvis resultat av analyser, beräkningar, prover,
- de dokument som förutsätts i kvalitetssystemets tillverkningsdel, exempelvis granskningsrapporter och provningsresultat, kalibreringsresultat, redogörelser för den berörda personalens kvalifikationer.

4.3 Det anmälda organet skall regelbundet utföra kontrollbesök för att säkerställa att tillverkaren upprätthåller och tillämpar kvalitetssystemet och skall lämna en kontrollrapport till tillverkaren.

4.4 Därutöver får det anmälda organet göra oanmälda kontrollbesök hos tillverkaren. Under sådana besök får det anmälda organet vid behov utföra eller låta utföra provningar som visar att kvalitetssystemet fungerar korrekt. Det anmälda organet skall lämna en besöksrapport om kontrollbesöket till tillverkaren samt en provningsrapport om en provning har utförts.

⁵⁸ SS-EN 29001, Kvalitetssystem – Krav vid konstruktion, utveckling, produktion, installation och service.

5. Tillverkaren skall, i minst tio år efter det att tillverkningen av produkten har upphört, hålla följande tillgängligt för de nationella myndigheterna:

- den dokumentation som avses i punkt 3.1 andra stycket andra strecksatsen,
- de ändringar som avses i punkt 3.4 andra stycket, och
- de beslut och rapporter från det anmälda organet som avses i punkt 3.4 sista stycket, punkt 4.3 och 4.4.

6. Anmälda organ skall ge övriga anmälda organ relevant information om de godkännanden av kvalitetssystem som har utfärdats eller återkallats.

7. Om den som för egen räkning har utfört eller låtit utföra en omfattande förändring av produkten ansvarar för att produkten genomgår detta kontrollförfarande skall han eller hon uppfylla det som föreskrivs för tillverkaren.

Bilaga 10

Kontrollförfarande efterkontroll

1. Den person som släpper ut på marknaden eller tar i bruk en fritidsbåt som inte har kontrollerats av tillverkaren eller tillverkarens representant skall ansöka hos ett anmält organ om rapport om överensstämmelse vid efterkontroll.

2. Den person som släpper ut på marknaden eller tar i bruk en fritidsbåt som inte har kontrollerats av tillverkaren eller tillverkarens representant skall till det anmälda organet lämna in alla tillgängliga dokument och all tillgänglig teknisk dokumentation om fritidsbåten då den för första gången släpptes ut på marknaden i ursprungslandet.

3. Det anmälda organet skall undersöka den enskilda fritidsbåten och göra beräkningar och andra bedömningar för att garantera överensstämmelse med tillämpliga krav i dessa föreskrifter.

4. Det anmälda organet skall upprätta en rapport om överensstämmelse vid efterkontroll utifrån den bedömning som har gjorts och informera den person som släpper ut på marknaden eller tar i bruk fritidsbåten om hans eller hennes skyldigheter.

5. Den person som släpper ut på marknaden eller tar i bruk en fritidsbåt som inte har kontrollerats av tillverkaren eller tillverkarens representant skall upprätta en försäkran om överensstämmelse och utföra eller låta utföra CE-märkningen på fritidsbåten. CE-märkningen skall åtföljas av identifikationsnumret för det relevanta anmälda organet (se 3 kap.).

6. Den person som släpper ut på marknaden eller tar i bruk en fritidsbåt som inte har kontrollerats av tillverkaren eller tillverkarens representant skall på den skylt som avses i 4 kap. 2 § komplettera informationen på skylten med ordet "efterkontroll".

Bilaga 11

Teknisk dokumentation⁵⁹

Den tekniska dokumentation som avses i *bilaga 1, 3, 4, 5, 6* och *8* måste innehålla information om alla uppgifter och tillvägagångssätt som tillverkaren har använt sig av för att säkerställa att utrustningen eller båten uppfyller de väsentliga krav som gäller för den.

Den tekniska dokumentationen skall göra det möjligt att dels förstå produktens konstruktion, tillverkning och funktion, dels bedöma överensstämmelsen med kraven i dessa föreskrifter.

Dokumentationen skall så långt det är relevant för bedömningen omfatta följande:

- a) en allmän beskrivning av typen,
- b) konstruktions- och tillverkningsritningar samt skisser av utrustning, delmontage, kretsar osv.,
- c) beskrivningar och förklaringar som är nödvändiga för att förstå ritningarna, skisserna och produktens funktion,
- d) en förteckning över de harmoniserade standarder som tillämpas helt eller delvis samt en beskrivning av de lösningar som har valts för att uppfylla de väsentliga kraven när harmoniserade standarder inte har tillämpats,
- e) resultatet av konstruktionsberäkningar, utförda undersökningar osv.,
- f) provningsrapporter eller beräkningar av stabiliteten enligt 4 kap. 7 § och av flytkraften enligt 4 kap. 8 §,
- g) provningsrapporter om avgasutsläpp som visar överensstämmelse med 5 kap. 4 §, och
- h) provningsrapporter om ljudnivåer eller referensbåtdata som visar överensstämmelse med 6 kap. 1 §.

⁵⁹ Motsvarar bilaga XIII till direktiv 94/25/EG.

Bilaga 12

Bedömning av produktöverensstämmelse i samband med buller och avgasutsläpp⁶⁰

1. För kontrollera produktöverensstämmelse hos en motorfamilj skall ett urval motorer tas ur tillverkningsserien. Tillverkaren skall bestämma antalet motorer (n) i urvalet efter överenskommelse med det anmälda organet.

2. Det aritmetiska medelvärdet X av de resultat som har erhållits för urvalet skall beräknas för varje reglerad komponent i buller och avgasutsläpp. Tillverkningsserien skall anses överensstämma med kraven (och kan därmed godkännas) om följande villkor uppfylls:

$$X + k \cdot S \leq L$$

S är standardavvikelsen där

$$S^2 = \sum (x - X)^2 / (n - 1)$$

X = resultatens aritmetiska medelvärde

x = de enskilda resultaten för urvalet

L = det aktuella gränsvärdet

n = antal motorer i urvalet

k = statistisk faktor beroende på n (se tabell)

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
k	0,973	0,613	0,489	0,421	0,376	0,342	0,317	0,296	0,279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0,265	0,253	0,242	0,233	0,224	0,216	0,210	0,203	0,198

Om $n \geq 20$ sätts $k = 0,860/\sqrt{n}$

⁶⁰ Motsvarar bilaga XVII till direktiv 94/25/EG.